

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermería clínica I

Materia	Enfermería clínica I			
Código	V53G140V01204			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Povisa)			
Coordinador/a	Agras Suárez, María Concepción			
Profesorado	Agras Suárez, María Concepción García Vega, Francisco Javier Magdalena Lopez, Carlos Jose			
Correo-e	mcasua@uvigo.es			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición xeral	Materia destinada ao coñecemento das patoloxías tanto medicas como cirurxicas,ase como os distintos coidados que o profesional de Enfermaria desempeña.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B2	Saber planificar e prestar coidados de enfermaría dirixidos ás persoas, familias ou grupos, orientados, aos resultados en saúde, avaliando o seu impacto, a través de guías de práctica clínica e asistencial, que describen os procesos polos cales se diagnostica, trata ou cuida un problema de saúde.
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional.
C28	Coñecer as alteracións da saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.
C29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
C30	Analizar os datos recollidos na valoración, priorizar os problemas do paciente adulto, establecer e executar o plan de coidados e realizar a súa avaliación.
C31	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
C32	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
D1	Capacidade de análise e síntese.
D2	Capacidade de organización e planificación.
D3	Capacidade de xestión da información.
D4	Resolución de problemas e toma de decisións.
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe.
D7	Razoamento crítico.
D10	Motivación pola calidade.
D11	Sensibilidade cara a temas ambientais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Ser capaz de comprender os procesos que desencadean as enfermidades no ámbito da patoloxía cirúrxica e médica.	A3		C28	D1 D2 D7
Ser capaz de diferenciar os mecanismos e/ou problemas derivados das patoloxías máis comúns dos diferentes aparatos e sistemas do organismo humano, o seu tratamento médico e cirúrxico.	A3		C28 C30	D1 D3 D7
Ser capaz de planificar procedementos e intervencións precisas para proporcionar unha axeitada atención de enfermaría aos individuos con problemas médicos e cirúrxicos	A2	B2 B7	C29 C30	D1 D3 D7
Ser capaz de identificar e valorar as necesidades e/ou problemas ocasionados polas enfermidades establecendo prioridades, planificando cuidados e participa na avaliación do plan de cuidados.	A2	B2	C31 C32	D1 D2 D3 D4 D5 D7 D10 D11

Contidos

Tema

TEMA 1: INTRODUCCIÓN Á ENFERMARÍA MÉDICO CIRÚRXICA.	<p>1. XENERALIDADES.</p> <p>1.1. Nomenclatura dos actos cirúrxicos:</p> <p>1.2. Diéresis: hemostasia, Tomía, paracentesis, lisis.</p> <p>1.3. Principais accións sobre os órganos: Extirpación, Ostomía, anastomosis, Pexia, Plastia.</p> <p>1.4. Síntese.</p> <p>2. INTERVENCIÓN CIRÚRXICA:</p> <p>2.1. Cirurxía segundo a súa localización: internas, externas.</p> <p>2.2. Cirurxías segundo a súa complexidade maior e menor.</p> <p>2.3. Cirurxías segundo o seu propósito: curativas, reparadoras, paliativas e plástica e estética.</p> <p>2.4. Cirurxías segundo días de estancia: CMA e convencional.</p> <p>2.5. Cirurxías segundo situación.</p> <p>2.6. Programadas e cirurxías de urxencia.</p> <p>3. ANESTESIA: TIPOS E PREPARACIÓN PACIENTE.</p> <p>3.1. Anestesia. Concepto e tipos de anestesia.</p> <p>3.1.1. Anestesia xeral.</p> <p>3.1.2. Anestesia local/ rexional.</p> <p>3.1.3. Raquianestesia</p> <p>3.1.4. Epidural</p> <p>4. COMPLICACIÓNS post CIRÚRXICAS:</p> <p>4.1. Shock: tipos de shock.</p> <p>4.1.1. Shock e anestesia.</p> <p>4.2. Hemorragia.</p> <p>4.3. Complicacións respiratorias.</p> <p>4.4. Trastornos de conciencia.</p> <p>4.5. Complicacións vasculares.</p> <p>4.6. Outras complicacións:</p> <p>4.6.1. Dor.</p> <p>4.6.2. Inflamación e reacción xeral secundaria.</p> <p>4.6.3. Feridas e infección. Infeccións cirúrxicas.</p> <p>5. PATOLOXÍA CIRÚRXICA</p> <p>5.1. Patoloxía inducida por tóxicos.</p> <p>5.2. Patoloxía tumoral e cirurxía oncolóxica.</p> <p>5.3. Resposta inmune. Transplante. Sida</p> <p>6.- PATOLOXÍA PAREDE ABDOMINAL</p> <p>6.1 Recordo AnatomoFisiológico</p> <p>6.2 Hernias InguinoCruales</p> <p>6.3 Hernias Liña Alba</p> <p>6.4 Hernias Pouco Frecuentes</p>
---	--

TEMA 2: ATENCIÓN DE ENFERMARÍA NO PERIOPERATORIO.

- 2.1 Coidados de enfermaría no preoperatorio.
  - 2.1.1 Ingreso cirúrxico
    - 2.1.1.1 Valoración física xeral: idade, estado nutricional, situación inmunolóxica, Enfermidades concomitantes.
    - 2.1.1.2 Probas diagnósticas de rutina
    - 2.1.1.3 Fármacos con especiais características
  - 2.1.2 Traslado ao quirófano
- 2.2 Coidados de enfermaría no intraoperatorio.
  - 2.2.1.1 Funcións de Enfermaría
  - 2.2.1.2 Colocación do paciente: posicións segundo IQ.
- 2.3 Coidados de enfermaría no postoperatorio.
  - 2.3.1 POSTOPERATORIO INMEDIATO
  - 2.3.2 POSTOPERATORIO MEDIATO

TEMA 3: ATENCIÓN DE ENFERMARÍA Á PERSOA PACIENTE CON TRASTORNOS DO EQUILIBRIO HIDROELECTROLÍTICO E ACIDO BASE, SÍNDROME HEMORRÁXICA, INFLAMACIÓN, INFECCIÓN, SHOCK, DOR.

- 3.1 Shock. Proceso enfermeiro ao paciente en estado de shock.
- 3.2 Hemorragia. Tratamento con sangue e hemoderivados.
- 3.3 Dor. Proceso enfermeiro ao paciente con dor.
- 3.4 Feridas e infección. Infeccións da ferida cirúrxica.

TEMA 4: O/A PACIENTE CON ALTERACIÓN TEGUMENTARIAS.

- 4.1 Alteracións da pel:
  - 4.1.1 Foliculitis
  - 4.1.2 Abscesos
  - 4.1.3 Queimaduras
  - 4.1.4 Lesións.
- 4.2 Alteracións do tecido graso: celulitis

TEMA 5: O/A PACIENTE CON PROBLEMAS DE INTERCAMBIO GASEOSO.

- 5.1 Ventilación e difusión.
- 5.2 Oxigenoterapia.
- 5.3 Insuficiencia Respiratoria
- 5.4 Ventilación mecánica.
- 5.5 Patoloxías relacionadas co intercambio gaseoso:
  - 5.5.1 Asma.
  - 5.5.2 EPOC.
  - 5.5.3 Infeccións (Bronquites, Pneumonía, abscesos).
  - 5.5.4 Tumores pulmonares. Insuficiencia Respiratoria.

TEMA 6: O/A PACIENTE CON PROBLEMAS NAS FUNCIÓNS: CARDIOVASCULAR, CIRCULATORIA E HEMATOLÓGICA.

- 6.1 Cardiopatías, Valvulopatías, Pericardiopatías, Insuficiencia Cardíaca
- 6.2 Cardiopatía isquémica
- 6.3 Endocarditis.
- 6.4 Fundamentos do Electrocardiograma (ECG)
- 6.5 Trastornos do ritmo
- 6.6 Hipertensión arterial
- 6.7 Anemias
- 6.8 Leucemias
- 6.9 Poliglobulia

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	50	120	170
Estudo de casos	10	40.5	50.5
Actividades introdutorias	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Estudo de casos	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Estudo de casos Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Avaliación		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
	Descrición					
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	50			C28 C29 C30	
Estudo de casos	Proba na que un alumno/a debe analizar un feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	50	A2 A3	B2 B7	C28 C29 C30 C31 C32	D1 D2 D3 D4 D5 D7 D10 D11

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliación consistirá en dúas partes diferenciadas : a execución de dous casos clínicos, referido aos coidados de enfermaría vistos no desenvolvemento das clases teóricas e a contestación a 50 preguntas tipo test que corresponden;á outra parte teórica da materia.

Ao ser unha materia integrada nos seus partes,non se garda nota das mesmas,se existe un suspenso na convocatoria ordinaria irase con todas as partes na extraordinaria.

O Exame da convocatoria ordinaria ; realizarase o Mércores 16 de Xaneiro as 16 horas, **NAS AULAS 21 E 23 DO SEGUNDO PISO.**A duración do mesmo será aproximadamente de dúas horas.

A resolución dos casos prácticos terá o valor do 50% da materia,a parte do Doutor Magdalena un 30% e a parte do Doutor García Vega un 20 %.O exame da convocatoria extraordinaria **de Xullo realizarase Luns 01 Xullo as 12 horas na aula 11 NO PRIMEIRO PISO.**

A duración do mesmo será aproximadamente de dúas horas.

No caderno de enunciados de preguntas do exame faise constar sempre, e en todos os exames, a normativa sobre o mesmo:nota correspondente po lo nº de preguntas con resposta correcta.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

HOSPITAL 12 DE OCTUBRE, **MANUAL DE DIAGNOSTICO Y TERAPEUTICA MEDICA**, 8, MSD, 2017

PAMELA L.SWEARINGEN, **MANUAL DE ENFERMERÍA MÉDICO QUIRÚRGICA:INTERVENCIONES ENFERMERAS Y TRATAMIENTOS INTERDISCIPLINARIOS**, 6, Elsevier-Mosby, 2016

Bibliografía Complementaria

MORILLO RODRÍGUEZ J.;FERNÁNDEZ AYUSO,D, **ENFERMERÍA CLÍNICA I**, 3, Elsevier, 2016

HARRISON, **MANUAL DE MEDICINA**, 16, MC Graw Hill, 2016

CECIL, **TRATADO DE MEDICINA INTERNA**, 23, Elsevier, 2012

RUIZ MORENO,J;MARTÍN DELGADO,Mª C;GARCÍA-PENCHE SÁNCHEZ,R, **PROCEDIMIENTOS Y TÉCNICAS DE ENFERMERÍA**, 2, Rol s.a, 2008

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermaría clínica II/V53G140V01205

Enfermaría clínica III/V53G140V01301

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Farmacoloxía e dietética/V53G140V01203

Introdución á enfermaría clínica/V53G140V01201

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/V53G140V01101

Fisioloxía: Fisioloxía/V53G140V01105